

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 532020212
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:532020212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloletú E. B., F.. XX.X.XXXX, T. H. XXXX, XXX XX Č., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky O. T., F.. X.XX.XXXX, H. XXXX, XXX XX Č. a otca D. B., F.. XX.X.XXXX, W., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Matičné námestie 1617, 022 01 Čadca, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Nad maloletým dieťaťom E. B., F.. XX.X.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v zariadení S. B., Š. XXX, XXX XX T..

II. Matka maloletého dieťaťa O. T., F.. X.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa E. B., F.. XX.X.XXXX sumou zodpovedajúcou 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia S. B., Š. XXX, XXX XX T., počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

III. U r č u j e matke maloletého dieťaťa lehotu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa osobne.

IV. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 10.6.2020, doručeným súdu dňa 12.6.2020, sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou E. B. a uloženia vyživovacej povinnosti jej matke v rozsahu 30 % zo životného minima na účet S. B., Š. XXX, T., kde sa maloletá ku dňu podania návrhu nachádza na základe rozsudku Okresného súdu Čadca č. konania 5P/83/2019-28 zo dňa 27.1.2020, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie maloletej E. B. v podobe pobytu v uvedenom zariadení s tým, že matke bola uložená vyživovacia povinnosť v rovnakom rozsahu. V rámci skutkových tvrdení v návrhu navrhovateľ uviedol, že maloleté dieťa je v jeho pozorovaní už od 20.6.2019, a to z dôvodu matkinho podnetu, na základe ktorého navrhovateľ navštívil Š. W. Š. R. Č., ktorú maloletá navštevovala, a to za účelom zistenia dodržiavania školskej dochádzky, jej správania a bezdôvodného túľania sa po nociach a podobne, pričom počas pohovoru s triednou učiteľkou E.. L. H. bolo zistené, že maloletá školský poriadok dodržiava, učí sa dobre, pomôcky si nosí, vyučovacie výsledky má dobré, niekedy je drzá, v kolektíve obľúbená, žiadne sexualizované správanie sa v škole neprejavilo. Maloletá bola na základe uznesenia Okresného súdu Čadca, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie č. konania 12P/32/2019-14 zo dňa 16.9.2019 odovzdaná do starostlivosti S. B. T., Š. XXX. Následne na základe rozsudku Okresného súdu Čadca č. konania 5P/83/2019-28 zo dňa 27.1.2020 bolo nariadené výchovné opatrenie maloletej v podobe jej pobytu v uvedenom reedukačnom centre, a to po dobu 6

mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorá nastala dňa 16.1.2020. V priebehu trvania výchovného opatrenia navrhovateľ pravidelne vykonával šetrenia, spolupracoval so zariadením pri plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou a pravidelne každé dva mesiace ho vyhodnocoval. Dňa 9.10.2019 bola vykonaná prvá návšteva po umiestnení, počas ktorej spolu s pracovníkmi zariadenia navrhovateľ riešil pokus maloletej o útek. Maloletá uviedla, že chcela utiecť za svojim priateľom. Na vianočné prázdniny bola uvoľnená k matke, ktorá má maloletú vo svojej starostlivosti, a to od 18.12.2019 do 7.1.2020, kedy sa mala vrátiť do zariadenia. Vianočné prázdniny strávili na adrese H. Č.. XX v ubytovni u známej matky maloletej C. T., nakoľko matka nemá zabezpečené vlastné bývanie. Dňa 18.2.2020 navrhovateľ vykonal v zariadení návštevu, počas ktorej zistil, že správanie maloletej sa zlepšilo a výchovné opatrenie plní svoj účel. Zariadenie, v ktorom sa maloletá nachádza, súhlasí s vykonávaním ústavnej starostlivosti, nakoľko reedukačný proces nie je ukončený. Dňa 6.5.2020 navrhovateľ kontaktoval matku maloletej za účelom zistenia jej aktuálnych pomerov. V rámci šetrenia však zistil, že matka nemá zabezpečené bytové podmienky, v mieste trvalého bydliska sa nemôže zdržiavať vzhľadom k tomu, že rodičia matky nesúhlasia s tým, aby tam dcéra bývala. Počas ďalšieho šetrenia vykonaného u matky dňa 5.6.2020 sama matka uviedla, že dcére neverí, má obavu z prázdnin, netrúfa si ju zobrať kvôli výchovným problémom ani kvôli bytovým a finančným podmienkam. Navrhovateľ tiež v návrhu uviedol, že matka nepracuje, je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, nie je schopná sa o maloletú postarať, nedokáže zabezpečiť jej starostlivosť, vzdelanie a výchovu tak, aby nepokračovala v záhaľčivom spôsobe života, ktorým ohrozuje jej zdravý mravný psychický aj fyzický vývin. K návrhu navrhovateľ pripojil hodnotiacu správu S. B. T. zo dňa 20.11.2019, vrátane správy zo dňa 27.11.2019 a zo dňa 7.5.2020, ako aj vyjadrenie zo dňa 13.5.2020.

2. V priebehu konania navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podaním zo dňa 13.7.2020 čl. 28, z totožných dôvodov uvedených v návrhu, o ktorom súd rozhodol uznesením č. konania 8P/20/2020-32 zo dňa 22.7.2020 a ktorým návrhu vyhovel, hodnotiac nielen tvrdenia uvedené v návrhu, vrátane pripojených listinných dôkazov, ale aj skutočnosť, že v uvedenej veci nebolo reálne rozhodnúť v lehote 6 mesiacov, na ktoré bolo výchovné opatrenie vo veci 5P/83/2019 nariadené. Súd uložil matke, aby maloleté dieťa odovzdala do starostlivosti zariadenia S. B. T. a aby prispievala na výživu maloletej 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.8.2020.

3. Podaním doručeným súdu dňa 13.7.2020 Okresná prokuratúra Čadca oznámila vstup do uvedeného konania.

4. Súd na prejednanie uvedenej veci nariadil pojednávanie, o ktorom upovedomil i S. B. T. i Okresnú prokuratúru Čadca. Pojednávanie vykonal v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá svoju neprítomnosť neospravedlnila, nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Predvolanie na pojednávanie súd považoval za doručené matke účinne dňom 15.7.2020 (doručenka za čl. 16), pričom matka sa od tohto dátumu k návrhu vôbec písomne nevyjadrila, v konaní zostala úplne nečinná. Súd považoval podmienky pre vykonanie pojednávania v jej neprítomnosti v súlade s § 178 ods. 2 a 180 CSP za splnené. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a doplnil skutkový stav. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery.

5. Z hodnotiacej správy S. B. T. zo dňa 20.11.2019 na čl. 3 spisu vyplýva, že adaptačný proces u maloletej prebiehal s problémami. Plánovala útek zo zariadenia, niekedy sa správa drzo, arogantne a povýšenecky tak k deťom, ako aj k dospelým, v kolektíve si doteraz hľadá miesto. Učivo zvláda v rámci svojich možností a schopností. Do výchovných činností sa zapája podľa aktuálnej nálady. Neznesie, ak je napomenutá, pretože ona vie všetko najlepšie. Nevie si dostatočne uvedomiť dôsledky svojho správania. Sústavne sa vyhovára a zhadzuje vinu na niekoho iného. Veľmi často klame, prekrúca skutočnosti vo svoj prospech. Vo výchovnej skupine je málo obľúbená. Je naďalej potrebné pracovať na posilnení jej úcty voči ostatným, na sociálnych väzbách v skupine, sebahodnotení, sebakontrolle. S rodinou udržiava telefonicky kontakt, hlavne s matkou a tetou.

6. Zo správy S. B. T. zo dňa 27.11.2019 vyplýva, že k umiestneniu maloletej do uvedeného zariadenia došlo dňa 18.9.2019. V školskom roku 2019/2020 maloletá bola žiačkou 7. ročníka v Š. W. Š. R. T.. Škola sa nachádza priamo v zariadení reedukačného centra, preto dochádza do školy je pravidelná. Maloletá bola oboznámená s vnútorným poriadkom zariadenia, absolvovala vstupnú prehliadku, je zdravá.

7. Zo správy S. B. T. zo dňa 7.5.2020 na čl. 6 spisu, ktorú možno hodnotiť ako doplnenie správy zo dňa 27.11.2019, navyše ďalej vyplýva, že maloletá sa adaptovala po príchode do zariadenia veľmi rýchlo, hoci adaptačný proces vo výchovnej skupine prebiehal s problémami. Matka si vyživovaciu povinnosť plní. Z tejto správy vyplývajú rovnaké skutočnosti, ako z prvej hodnotiacej správy zo dňa 20.11.2019, na základe ktorej bola vydaná i zostručnená správa zo dňa 27.11.2019.

8. Z emailu odoslaného dňa 13.5.2020 na čl. 7 spisu vyplýva, že S. B. T. súhlasí s pokračovaním prevýchovného procesu maloletej v ich zariadení.

9. Zo správy S. B. T. zo dňa 6.8.2020 na čl. 38 spisu vyplýva, že v školskom roku 2020/2021 bude maloletá žiačkou 8. ročníka Š. W. Š. R. T.. Zo správy vyplývajú rovnaké skutočnosti, ako z predchádzajúcich správ s tým, že tieto sú doplnené o ďalšie. V súčasnom období je správanie maloletej čiastočne zlepšené, ale pretrvávajú drzosť a povýšenectvo i klamstvo. Dostáva sa do konfliktu medzi dievčatami, hlavne pre chlapcov, o ktorých prejavuje zvýšený záujem. Vo svojich veciach udržiava poriadok, dbá o čistotu, je pedantná, zdravá, neužíva žiadne lieky, nie je sledovaná na žiadnej odbornej ambulancii, pravidelne absolvuje psychoterapie u psychológa zariadenia. Rodina sa o ňu zaujíma, matka si vyživovaciu povinnosť plní. Zo záveru uvedenej správy vyplýva, že S. B. T. odporúča pokračovať v prevýchovnom procese maloletej v podmienkach režimového zariadenia do ukončenia povinnej školskej dochádzky. Zmena v správaní nie je dostatočne fixovaná a zvnútornená. Je potrebné aj naďalej pokračovať v edukácii maloletej.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ktorý je zároveň kolíznym opatrovníkom ustanoveným súdom na zastupovanie záujmov maloletej v uvedenom konaní, zo dňa 7.9.2020 na čl. 45 vyplýva, že matka maloletej sa prechodne zdržiava u svojej matky L. T. na adrese G. XX/XX v 1-izbovej garsónke i spolu so svojim otcom a bratom, pričom stará matka počas šetrenia uviedla, že nemá vytvorené vhodné podmienky pre to, aby si maloletú mohli zobrať k sebe čo i len na letné prázdniny. Je invalidná dôchodkyňa. Stará sa o svojho syna, ktorý je psychiatrickým pacientom zbaveným svojprávosti. Netrúfa si maloletú zobrať do svojej starostlivosti. Neverí jej a nezvládla by jej výchovu a starostlivosť, nakoľko sama má zdravotné problémy. Matka maloletej uviedla, že je evidovaná na ÚPSVaR Čadca, poberá pomoc v hmotnej núdzi v sume 135,- €, momentálne nemá kam ísť. Na adrese H. Č.. XX sa zdržiava len v čase, keď je tam jej známa pani C. T.. Nemôže si maloletú zobrať na letné prázdniny, lebo nie je priestor, kde by mohla s ňou byť. Vyjadrila tiež obavu, že by jej maloletá znova ušla a ona sama nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť. Je si vedomá toho, že nedokáže zabezpečiť a vyjadrila súhlas s ústavnou starostlivosťou. Zo správy tiež vyplýva, že dňa 18.8.2020 zariadenie S. B. T. kontaktovalo a oznámilo navrhovateľovi, že dňa 10.8.2020 uskutočnila maloletá ďalší útek zo zariadenia spolu s ostatnými deťmi, ktorý bol nahlásený na OO PZ J., bolo vyhlásené i pátranie. Dňa 11.8.2020 bola maloletá policajnou hliadkou R. zadržaná a následne do zariadenia späť privezená. Dôvod úteku vysvetliť nevedela. Na svojich písomných správach navrhovateľ zotrval i na pojednávaní.

11. Navrhovateľ na pojednávaní na svojom návrhu zotrval, naďalej je potrebné v reedukácii maloletej pokračovať, až do ukončenia povinnej školskej dochádzky. Maloletá má brata, ktorý je v ústave na výkon trestu odňatia slobody, má byť prepustený v novembri tohto roku, je mu však nariadená ambulantná sexuologická liečba, nie je preto vhodnou osobou, ktorej by mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Vo vzťahu k starej matke maloletej odkázal na obsah svojej správy. Iný príbuzný navrhovateľovi nie je známy. Matka sa naďalej zdržiava u svojej matky v jednoizbovej garsónke, nemá zabezpečené vhodné bytové podmienky. Kontaktovala úrad práce, že má prísľub novej práce, pre ktorú sa možno nebude môcť dostaviť na pojednávanie s tým, že je bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a bola upovedomená i o tom, že je potrebné riadne svoju neprítomnosť ospravedlniť. Stále je však evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Výživné plní riadne.

12. Prokurátorka na pojednávaní vzhľadom na zabezpečené a oboznámené dôkazy navrhla návrhu vyhovieť.

13. Podľa § 44 ods. 1 až 4 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom

a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. (2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 2, 3 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. (3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. V danom prípade predmetom konania navrhovateľ učinil nariadenie náhradnej starostlivosti nad maloletou, ktorá bola neodkladným opatrením umiestnená do zariadenia pre závažné nedostatky vo výchove a starostlivosti zo strany matky, ale i pre celkové, dlhodobé nevyhovujúce pomery v rodine, ku ktorých zlepšeniu ani napriek nariadeniu neodkladného opatrenia nedošlo. Poukazoval na dôvody, ktoré viedli už k vydaniu neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bola maloletá vyňatá z rodinného prostredia, teda z osobnej starostlivosti matky ako jediného žijúceho biologického rodiča, a odovzdaná do zariadenia, v ktorom je umiestnená i ku dňu rozhodovania súdu a v ktorom sa má ústavná starostlivosť naďalej vykonávať.

15. Súd mal za nesporné a zároveň preukázané, vychádzajúc i zo správy zariadenia, v ktorom sa dieťa ku dňu jeho rozhodovania nachádzalo, i zo správy kolízneho opatrovníka šetriaceho pomery v rodine, že v rodine maloletej nie sú tohto času splnené podmienky pre zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti a výchovy matkou. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, bez pravidelného príjmu, poberá len dávky v hmotnej núdzi. Sama sa vyjadrila, že nie je schopnou postarať sa o dcéru. A to aj z dôvodu, že nemá zabezpečené vhodné bývanie, keď striedavo sa zdržiava na adrese u svojej biologickej matky, teda starej matky maloletej, a u svojej známej.

16. Pred tým, než súd pristúpil k skúmaniu predpokladov pre nariadenie ústavnej starostlivosti, ako poslednej novej, krajnej formy náhradnej starostlivosti, zaoberal sa i tým, či nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo starostlivosti pestúnskej, ktoré majú pred ústavnou starostlivosťou prednosť. Vychádzajúc najmä z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý záujmy dieťaťa v konaní zastupuje a ktorý dlhodobé a precízne šetril pomery v rodine, ani jedna z uvedených foriem starostlivosti za súčasnej situácie neprichádzala do úvahy, nakoľko nebolo žiadnych blízkych osôb, či príbuzných, ktorí by maloletej mohli, hoci len dočasne, zabezpečiť riadnu starostlivosť. Za takúto osobu nebolo možné považovať starú matku maloletej, ktorá tvrdila nielen svoj vysoký vek, nepriaznivý zdravotný stav a starostlivosť o nesvojprávneho syna, ale ktorá nemá o starostlivosť o dieťa ani skutočný záujem. Dokonca k zvereniu dieťaťa do jej starostlivosti vyjadrila nesúhlas. Za osobu vhodnú postarať sa o dieťa nebolo možné považovať ani brata dieťaťa, ktorý sa ku dňu rozhodovania súdu nachádzal dokonca v ústave na výkon trestu odňatia slobody s uloženou sexuologickou liečbou, ktorej sa bude musieť podrobiť po návrate na slobodu. Matka maloletého dieťaťa v tomto smere vyjadrila kolízneho opatrovníka nespochybnila, neoznačila osobu, ktorá by sa o dieťa mohla, aspoň dočasne, postarať. K pestúnskej starostlivosti neboli v konaní produkované žiadne tvrdenia. Túto formu náhradnej starostlivosti však súd vzhľadom k veku maloletej ani nepovažoval za efektívnu.

17. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam musel súd pristúpiť napokon ku krajnej forme náhradnej starostlivosti, a to ústavnej. Maloletá sa už ku dňu podania návrhu zdržiavala v S. B. T. na základe rozsudku súdu vydaného vo veci 5P/83/2019, ktorým súd uložil maloletej pobyt v tomto zariadení v podobe výchovného opatrenia, ktoré malo platiť 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorú rozsudok nadobudol 28.2.2020. Práve v nadväznosti na dobu, na ktorú bolo výchovné opatrenie nariadené, bolo nevyhnutné rozhodnúť o ďalšom umiestnení maloletej v uvedenom zariadení. Súd tak urobil formou neodkladného opatrenia, ktoré v danom prípade navrhovateľ navrhol podaním zo dňa 13.7.2020, o ktorom súd rozhodol uznesením zo dňa 22.7.2020. De facto sa teda maloletá v uvedenom zariadení zdržiava už od 18.9.2019 naďalej. Súd pri rozhodovaní o ponechaní maloletej v uvedenom zariadení prihliadal na správy uvedeného zariadenia, samozrejme, hodnotil ich v kontexte so správami kolízneho opatrovníka zastupujúceho v tomto konaní záujmy maloletej. Prihliadal na podmienky, ktoré má zabezpečené v S. B. T., z ktorého správ jednoznačne vyplýva potreba pokračovať v edukácii maloletej minimálne do ukončenia povinnej školskej dochádzky. Hodnotil aj pomery na strane biologickej matky maloletej, ako jediného žijúceho rodiča, u ktorej nebolo možné ku dňu rozhodovania súdu vyhodnotiť vhodnosť podmienok pre osobnú starostlivosť a výchovu maloletej, čo potvrdila i sama matka,

ktorá s ústavnou starostlivosťou súhlasila. Súdu nedá nepoukázať na postoj matky, ktorý v uvedenom konaní vyhodnotil ako nezaujímavé o riešenie aktuálnej situácie, o absenciu akejkoľvek snahy o návrat maloletej do rodinného prostredia, keď matka sa v konaní vôbec písomne nevyjadrila a na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavila. Vo vzťahu k matke maloletej teda súd vychádzal iba z obsahu správy kolízneho opatrovníka, ktorý v rámci šetrenia pomerov v rodine vykonal s matkou pohovor. Ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom súd nariadil, majúc zato, že v zariadení, v ktorom je umiestnené a v ktorom sa bude ústavná starostlivosť vykonávať, má zabezpečené všetky základné a pre jeho priaznivý všestranný vývin potrebné podmienky, v ktorých je možné predpokladať priaznivejší rozvoj dieťaťa vo všetkých oblastiach, vrátane prípravy na budúce povolanie (vzhlľadom k veku blízkeho dospelosti).

18. Skutočnosť, že maloletá sa nenachádza v osobnej starostlivosti svojej matky ako jediného žijúceho biologického rodiča, ešte neznamená, že matka nemusí plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. Túto je povinná plniť v danom prípade na účet zariadenia, počnúc právoplatnosťou rozsudku súdu. Súd pri určovaní okamihu vzniku tejto vyživovacej povinnosti prihliadal na to, že už predchádzajúcim rozsudkom súdu vydaným vo veci 5P/83/2019 bola matka zaviazaná k povinnosti prispievať na výživu maloletej sumou zodpovedajúcou 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, a to počnúc dňom umiestnenia maloletého dieťaťa do zariadenia, v danom prípade počnúc dňom 18.9.2019. Podľa názoru súdu, vychádzajúc z rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorý bol určený rovnako ako v uvedenom rozsudku súdu i v samotnom neodkladnom opatrení a vzhlľadom k tomu, že podľa vyjadrení reedukačného centra i navrhovateľa si matka vyživovaciu povinnosť plní pravidelne, bolo možné uložiť jej povinnosť počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, keď v nadväznosti na vyššie uvedené odôvodnenie bolo zrejmé, že matke nevznikol na výživnom žiadení nedoplatok. Súd preto o ňom ani nerozhodoval. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzal súd práve z tvrdených pomerov na strane matky, ktorá bola ku dňu rozhodovania súdu v nadväznosti na vyjadrenie kolízneho opatrovníka učené na pojednávaní nezamestnanou, evidovanou na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, poberajúcou len príspevok v hmotnej núdzi, preto jej súd určil minimálny rozsah vyživovacej povinnosti, ktorú je povinná plniť zo zákona bez ohľadu na svoje možnosti a schopnosti tak, ako každý rodič.

19. V nadväznosti na ustanovenie § 55 ods. 2 zákona o rodine súd matke uložil lehotu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla zabezpečiť riadnu starostlivosť svojej maloletej dcére osobne. Podľa názoru súdu je táto lehota primeranou vzhlľadom k zisteným skutkovým okolnostiam týkajúcim sa pomerov rodiny. Ide o pomerne dlhý čas na realizáciu prejavu skutočného záujmu o maloleté dieťa, o lepšiu kvalitu nielen jeho života, ale i života samotnej matky.

18. O trovách tohto konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej toto konanie inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Kolízny opatrovník a prokurátor nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.